

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Gökbilim, amatör olarak yapılabilen bilim dallarının başında geliyor. Çünkü, gökbilimin laboratuvarı yani gökyüzü herkese açık. Gökyüzüne ilgi duyan çok sayıda okurumuzun olduğunu biliyoruz. Biz de sizlere gökyüzünün güzelliklerini keşfetmenize ve bir ay süresince gerçekleşecek gök olaylarını izlemenize yardımcı olabilmek istiyoruz. Bundan böyle, güncel gök olaylarıyla ilgili bilgilerin yer alacağı yeni bir köşemiz olacak. Bu köşemizde gökyüzünü birlikte keşfedeceğiz.

Öncelikle gökyüzünün genel görüntüsünü veren haritayla ilgili bir bilgi verelim. Bu haritadaki yönlerin, bir yeryüzü haritasındakilerden farklı olduğunu göreceksiniz. Nedeniyse oldukça basit: bu, bir gökyüzü haritası! Yönleri gerçek yönlerle karşılaştırabilmek için, haritayı gökyüzüne ters olarak kaldırıp bakmanız gerekiyor. Bu durum, başlangıçta size zor gelebilir. Ancak, deneyiminiz arttıkça, haritayı masanın üzerinde kullanmanın daha kolay olduğunu göreceksiniz.

Gökyüzünü tanımaya öncelikle parlak yıldızları ve gezegenleri bularak başlayabilirsiniz. Sonra, bu yıldızların oluşturduğu ve "takımyıldız" olarak adlandırılan şekilleri zihninizde canlandırabilirsiniz. Bu sıralar, aralarında gökyüzünün en parlak yıldızı olan Sirius'un (Akyıldız) da bulunduğu parlak "kış yıldızları" gökyüzünde. Bunlara, kış yıldızları deniyor; çünkü, yılın bu döneminde gökyüzünde oluyorlar. Bu yıldızların adlarını, haritanın yardımıyla öğrenebilirsiniz. Ayrıca, çok belirgin şekillere sahip olduklarından, Orion (Avcı), İkizler, Aslan, Büyük Ayı, Kraliçe ve İkizler takımyıldızlarını da gökyüzünde kolayca bulabilirsiniz. Kış gökyüzünün en parlak yıldızları olan Sirius, Procyon (Prokyon) ve Betelgeuse'un (Betelgüz) oluşturduğu Kış Üçgeni, bir takımyıldız değil; ancak, gökyüzünün en belirgin şekillerinden biri.

İkizlerin iki parlak yıldızının hemen yanında görünen gezegen, Satürn. Satürn'ü, sarımsı renğiyle ve kararlı ışığıyla yıldızlardan ayırabilirsiniz. Eğer gözleminizi gece yarısından sonra yapıyorsanız, doğuda parlayan gökcismi Jüpiter. Ayrıca, sabahın erken saatlerinde, güneş doğmadan önce kalkabilirsiniz, gökyüzünün en parlak gezegeni olan Venüs'ü doğu ufku üzerinde görebilirsiniz.

Ay, 17 Ocak'ta ilkdördün, 25 Ocak'ta dolunay, 2 Şubat'ta sondördün ve 8 Şubat'ta yeniay evrelerinden geçecek.

Alp Akoğlu

